

Kazalo

01 UVODNIK

02 GLASOVI S HODNIKA

03 ZANIMIVOSTI JUNIJA

04 MALI POLETNI IZZIVI

05 GREMO NA FESTIVAL

06 PREDAJA KLJUČA

07

**RAZREDNIČARKE VAM MAHAMO V
SLOVO**

08

**KAM NA IZLET BREZ MNOŽIC: SKRITI
BISERI**

09

**MI ZMOREMO: LJUDJE, KI SO PREMICALI
MEJE**

10

**KNJIGA, KI SE VTISNE V SPOMIN: V
ISKANJU IDIOTA**

11

UREDNIKA SE POGOVARJA

Klepet s profesorico glasbene
umetnosti

GLAVNA UREDNICA

ANA CESAR

UREDNIKA 3. ŠTEVILKE

SARA AMON

OBLIKOVALEC

**ANŽE ŠKORJANEC, POD
VODSTVOM MENTORIC
PROF. NATAŠE NOVAK IN
PROF. SIGRID HORVAT**

MENTORICA IN LEKTORICA

PETRA KRIŽNIK

NASLOVNICA

MEDIHA SALIJI

Uvodnik

Drage bralke, dragi bralci,
pa smo skoraj pri koncu. Zdi se, kot da smo še včeraj sedeli v učilnicah na začetku septembra, danes pa že vsi malo po tihem odštevamo dneve do poletnih počitnic. Za nami je veliko testov, dogodkov, smeha med odmori, kakšen težji dan in ogromno trenutkov, ki so zaznamovali to šolsko leto.

V prejšnji številki smo govorili o gibanju, branju, razmišljanju in o tem, kako pomembno je, da si kdaj postavimo kakšen izziv. Ravno zdaj, ob koncu leta, pa se pokaže, kako pomembni so vztrajnost, dobre navade in to, da ne obupamo prehitro.

Priznajmo si, poletje je že poklicalo. Misli nam hitro pobegnejo k morju, izletom in dolgim dnevom brez budilke. A do počitnic nas čaka še nekaj obveznosti, zato je zdaj čas, da še malo stisnemo zobe in damo vse od sebe. Rdeča nit te številke je **mi zmoremo** in res zmoremo. Še malo truda, potem pa zaslužno poletje.

Sara Amon

UREDNIKA

Če se ozremo nazaj, vidimo leto, polno trenutkov, ki so nas oblikovali bolj, kot se morda zavedamo.

Kaj o tem pravijo dijaki sami?

Glasovi s hodnika

Ob koncu šolskega leta smo dijake povprašali, kako so doživljali pretekle mesece. Na kaj so ponosni, kaj so se naučili, kaj jih je presenetilo in kaj bi sporočili sebi na začetku šolskega leta. Njihovi anonimni odgovori razkrivajo veliko iskrenosti, humorja in življenjskih lekcij.

Na kaj si letos ponosen/a?

Veliko dijakov je ponosnih predvsem na **šolski uspeh** – od dobrih ocen in uspešno zaključene matematike do opravljenih izpitov. Nekateri izpostavljajo tudi **osebno rast**, več samozavesti in samodiscipline. Med odgovori so se znašli tudi dosežki zunaj šole, kot so opravljen voziški izpit in uspehi športnih ekip. Nekateri so svojo zmago opisali preprosto: »*Da sem preživel/a.*«

Kaj si se letos novega naučil/a?

Odgovori kažejo, da se dijaki niso učili le iz učbenikov. Spoznali so, da se **trud izplača**, da je pomembno biti **vztrajen** in **potrpežljiv** in da se z dovolj volje lahko doseže marsikaj. Nekateri so ugotovili, da je matura manj strašna, kot se zdi na začetku, drugi pa so se naučili, da se je včasih bolje manj obremenjevati. Seveda niso manjkale niti bolj šolske ugotovitve – nekdo se je letos naučil računati **integrale**.

Kaj te je letos presenetilo?

Največ dijakov je presenetilo, **kako hitro je minilo šolsko leto**. Presenetile so jih tudi spremembe v odnosih s profesorji, prenovljena šola ali celo lastne sposobnosti. Nekateri pa so ugotovili, da jih letos ni presenetilo prav nič posebnega.

Kaj bi povedal/a sebi septembra (oziroma oktobra)?

Najpogostejše sporočilo samemu sebi je bilo: »**Ne sekiraj se.**« Dijaki bi si svetovali, naj manj skrbijo zaradi mature, bolj zaupajo vase in uživajo v trenutkih s prijatelji. Nekdo bi si rekel: »*Zdrži še eno leto.*« Drugi pa: »*Vse se da, če si dovolj vztrajen.*«

Čeprav so bili odgovori različni, jih povezuje skupna misel: šolsko leto ni prineslo le ocen in testov, temveč tudi številne izkušnje, nova spoznanja in osebno rast. In čeprav se je marsikomu zdelo, da ne bo zmož, danes lahko z nasmehom reče: »**Uspelo mi je.**«

Lara Lin Krumpak, 4. a

ZANIMIVOSTI JUNIJA

Junij je verjetno eden najbolj pričakovanih mesecev v letu. Dnevi so vedno daljši, temperature višje, vsi pa že odštevamo do poletnih počitnic. Po napornem šolskem letu pride občutek, da se vse nekoliko počasi umirja – večeri so vedno daljši, več časa preživimo zunaj in poletje je končno pred vrati.

Naši predniki so junij imenovali rožnik. Ime izvira iz besede »roža«, saj je narava v tem času v polnem razcvetu. Travniki so pisani, vrtovi cvetijo, zrak pa že ima tisti pravi poletni občutek. Ime junij izhaja iz rimske mitologije. Poimenovan je po boginji Junoni, zaščitnici zakona, družine in žensk. Rimljani so verjeli, da prinaša srečo, zato so bile poroke v juniju še posebej priljubljene.

V juniju nastopi tudi poletni solsticij, 21. junija, ko doživimo najdaljši dan in najkrajšo noč v letu. Takrat se uradno začne poletje. Sonce zaide šele pozno zvečer, zato imajo dnevi čisto posebno – poletno – energijo. Vse več je večernih sprehodov, druženj in občutka brezskrbnosti.

S tem časom je povezana tudi kresna noč, ki jo praznujemo med 23. in 24. junijem. Že nekoč so ljudje ob tej priložnosti prižigali kresove, peli in se zbirali ob ognju. Verjeli so, da kres simbolizira svetlobo, srečo in novo življenjsko energijo. Tudi danes po Sloveniji ob kresni noči potekajo različna kresovanja, koncerti, nočni pohodi in druženja na prostem.

Za dijake pa ima junij še poseben pomen – konec ocenjevanj, zaključevanje šolskega leta in začetek poletnih počitnic. Po mesecih testov, spraševanj in zgodnjega vstajanja končno pride čas za oddih. Poletje prinese več svobode, spontana druženja, potovanja, festivale in večere, ko se nikomur ne mudi domov.

Morda je prav zato junij mesec, ki ga skoraj vsi povezujemo z najboljšim delom leta.

Nuša Kos, 2. a

MALI POLETNI IZZIVI

Kmalu bo napočil čas zasluženega počitka. Pred nami je kar 67 dni poletne svobode, zabave in malih trenutkov, ki lahko postanejo velike zgodbe.

Da dnevi ne spolzijo mimo v "spanje in telefon", je tukaj nekaj preprostih poletnih izzivov – majhnih, a dovolj močnih, da napolnijo baterije.

Narava in gibanje

- Pojdi na nov hrib ali razgledno točko.
- Pojdi na pohod ob poletnem solsticiju – kot simboličen začetek počitnic.
- Pojdi na dogodek ob kresni noči.
- Naredi popoln počep ali izpadni korak na svežem zraku.
- S prijatelji pojdi na geolov.

Radovednost in mali "aha" trenutki

- Preberi članek o temi, ki te res zanima, in potem nekemu povej, kaj si izvedel/a.
- Spoznaj novo rastlino na sprehodu.
- Nauči se en nov recept (npr. preprost čokoladni sufle).

Zabava in ljudje

- Organiziraj večer družabnih iger.
- Nauči se nov ples.
- Pojdi kak festival ali dogodek v kraju.

Ne stane veliko, da se imaš lepo in se povežeš z družino in prijatelji. Spomini pa ostanejo za vedno.

Nika Bilkiewicz, 1. c

Gremo na festival

Poletje je čas, ko smo z mislimi daleč od šole. Je čas počitnic in dopustov, daljših dni in dolgih večerov ter poletnih noči. Zato je prav poletje čas festivalov.

Po vsej Sloveniji se takrat odvijajo festivali, ki mestom za nekaj dni dodajo poseben poletni utrip in jih spremenijo v živa prizorišča.

Nekateri med njimi imajo že dolgo tradicijo in se jih vsako poletje znova veselimo.

Eden najbolj prepoznavnih poletnih festivalov pri nas je Festival Lent v Mariboru, ki se tradicionalno začne konec junija. Nastal je ob reki Dravi, na Lentu, po katerem je tudi dobil ime. Danes pa dogajanje ni omejeno le na Lent, temveč se razširi po celotnem mestu.

Maribor se v tem času spremeni v veliko prizorišče na prostem, kjer se zvrstijo koncerti različnih glasbenih zvrsti, gledališke predstave, ulični nastopi, stand-up večeri in program za otroke. Stalnica festivala so tudi nekateri domači glasbeniki, med njimi Vlado Kreslin, ki s svojimi nastopi ustvarja prepoznavno festivalsko vzdušje.

Na Ptujju poteka Festival Arsana, mednarodni glasbeni festival, ki v staro mestno jedro prinaša klasično, jazz, etno in popularno glasbo. Seveda pa bi bilo zmotno misliti, da je namenjen le glasbenim sladokuscem – najdejo se dogodki za vse okuse: za lačne želodčke, za tiste, ki iščejo nove zgodbe, smeh ali malo gibanja.

Festival se odvija na več prizoriščih, zato hkrati spoznate tudi našo lepo Petovijo.

Gremo na festival

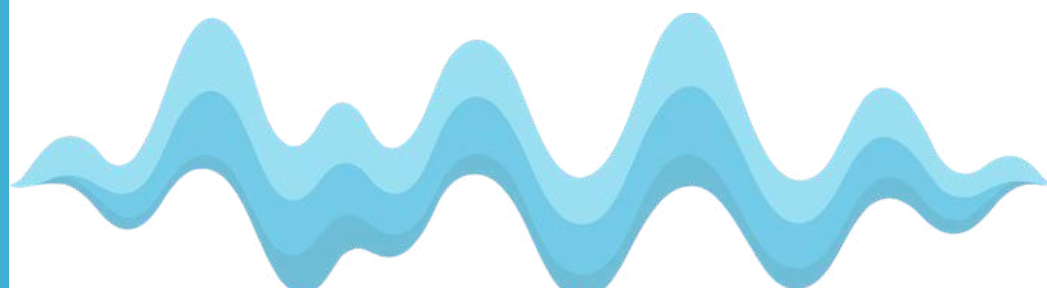
Čeprav sta si festivala po velikosti in značaju različna, imata skupno to, da oživita mesti in ljudi povabita, da poletje preživijo zunaj, v družbi in ob glasbi.

Ne smemo pozabiti na Festival Ljubljana, za katerega pravijo, da takrat mesto res zaživi. Na svoj račun pridejo ljubitelji glasbe, plesa in gledališča – kot naročeno za razširjanje obzorij, sproščanje in kakovostno druženje ob umetnosti.

Poletnih festivalov je še več, zagotovo pa se med njimi najde kakšen za vsak okus. Niso le koncerti in dogodki, temveč tudi priložnost, da se za trenutek odmaknemo od vsakdana in doživimo utrip mest na drugačen način.

Morda je prav to najboljši razlog, da si rečemo: Gremo na festival!

Lana Soklič, 1. c

Praden lahko gremo na festival, je treba zaključiti šolsko leto.

PREDAJA KLJUČA

Predaja ključa je v srednjih šolah tradicionalni dogodek. Gre za posebno priložnost, ko se četrtniki poslovijo od srednješolskih let, ki so kratka, a zelo intenzivna.

Vendar pri predaji ključa ne gre le za slovo. Ključ je simbol odgovornosti in pripadnosti šoli. Četrtošolci kot najstarejši dijaki z zgledom vodijo druge in ob koncu leta predajo odgovornost mlajšim.

Sredi maja, za mnoge najlepšega meseca, ko se pomlad preveša v rožnik, so maturanti v dvorani Janina pripravili zabavne in izvirne igre, da so si tretješolci lahko s trdom in zmago priborili ključ in nase prevzeli odgovornosti svojih predhodnikov.

Tem, ki trenutno še kraljujejo, so tretješolci pripravili posebna darila. En razred je četrtošolcem prinesel kavč, da so se maturanti lahko udobno posedli. Kavč žal ni bil oranžne barve, kot bi se spodobilo za našo šolo. Spet drugi pa so se potrudili, da maturanti niso ostali žejni.

Četrtošolci pa so za tretje letnike (in vse preostale) presenetili z igrami, na katerih so dijaki pokazali, ali imajo žilico za humor ali je bolje, da nastopajo le v vlogi gledalca oziroma poslušalca. Morali pa so pokazati tudi to, kako dobro poznajo svoje sosošolce.

Na koncu so z najbolj izvirnim darilom, najboljšim znanjem o naši šoli in trenutnih maturantih zmagali dijaki splošne gimnazije, 3. a, in s tem postali ponosni nosilci ključa za prihodnje šolsko leto 2026/27.

Izza Peer, 1. a

Razredničarke vam mahamo v slovo

Skozi celotno številko poudarjamo, da zmoremo. Zmoremo rasti, se (na)učiti, popraviti, premagati ovire in iti naprej. A nobena pot ni povsem samostojna – sooblikujejo jo ljudje, ki hodijo z nami.

Na to nas opominja tudi šolska himna:

Družina smo mi, ki zažari, prijateljstvo nas povezuje, naj skupna bo pot, tu in drugod, tisto, kar nas zaznamuje.

Prav ta misel lepo opiše leta, ki jih dijaki preživijo skupaj z razredničarkami – v učenju, iskanju rešitev, uspehih in tudi v trenutkih, ko je bilo treba malo bolj stisniti zobe.

Ob zaključku srednješolske poti se od maturantov poslavljajo njihove razredničarke. Dijakinja četrtega letnika jih je prosila, naj z nami delijo nekaj misli, spominov in nasvetov za prihodnost.

Prof. Zinka

Kateri stavek ste letos v svojem razredu izrekli največkrat?

Steklo ne odpušča površnosti. To je bil verjetno stavek, ki sem ga letos največkrat ponovila v razredu.

Kaj vas je ta generacija naučila?

Ta generacija me je naučila, da imajo mladi ogromno ustvarjalnosti in svežih idej. Pogosto vidijo možnosti tam, kjer jih sami zaradi rutine sploh več ne opazimo.

Kateri trenutek s svojim razredom si boste najbolj zapomnili?

Najbolj si bom zapomnila trenutke, ko je komu po več neuspešnih poskusih končno uspelo popraviti negativno oceno. Tisti ponos in zadovoljstvo sta neprecenljiva.

Za kaj bi svojemu razredu dali čisto 5?

Čisto 5 bi jim dala za vztrajnost, srčnost in spoštljiv odnos do drugih, tudi do stekla. Delo s steklom zahteva potrpežljivost, natančnost in mirne živce – in letos so to večkrat dokazali.

Ob katerem dogodku v razredu ste si mislili, da tega na faksu pač niso učili?

Ob kakšnem improviziranem reševanju izziva pri delu s steklom sem si zagotovo mislila: »Tega nas na fakulteti res niso učili.«

Kaj bi svojim maturantom svetovali za naprej?

Maturantom bi svetovala, naj ostanejo radovedni in naj si upajo ustvarjati. Steklo te hitro nauči, da se iz napak pogosto rodi nekaj najlepšega – in podobno velja tudi za življenje.

Prof. Brigita

Kateri stavek ste letos v svojem razredu izrekli največkrat?

Opravičila, opravičila in še enkrat opravičila, drugače bo vse rdeče.

Kaj vas je ta generacija naučila?

Da je vsak individuum zase, da ima vsak svoja prepričanja, načela in prioritete, ki jih včasih ne moreš povezati med sabo.

Kateri trenutek s svojim razredom si boste najbolj zapomnili?

Presenečenje za moj 40. rojstni dan, ki je bilo nepozabno.

Za kaj bi svojemu razredu dali čisto 5?

Za inovativne izgovore, zakaj koga ni bilo pri pouku kakšno uro.

Ob katerem dogodku v razredu ste si mislili, da tega na faksu pač niso učili?

Ko sem ugotovila, da moraš kot razredničarka obvladati vse: od mediatorja do psihologa, detektiva, včasih celo policaja.

Kaj bi svojim maturantom svetovali za naprej?

Nikoli se ne podcenjuje. Pot ne bo vedno ravna, ampak včasih nas vztrajnost, poštenost in kanček humorja pripeljejo dlje, kot si mislimo. Pogumno naprej.

Prof. Tanja

Kateri stavek ste letos v svojem razredu izrekli največkrat?

Zdaj bo pa treba stisniti do konca.

Kaj vas je ta generacija naučila?

Da se toka reke, ki teče zmeraj navzdol, ne da obrniti navzgor.

Kateri trenutek s svojim razredom si boste najbolj zapomnili?

Ekskurzije, na katerih smo bili skupaj, smeh na hodnikih in zadnji šolski dan.

Za kaj bi svojemu razredu dali čisto 5?

Za nekatera pojasnila in izgovore (op. črni humor). Čisto zares pa za 100-% udeležbo na maturantskem plesu.

Ob katerem dogodku v razredu ste si mislili, da tega na faksu pač niso učili?

Ob izrečenih vprašanjih iz konteksta vsebine, ki smo jo pri uri obravnavali. Seveda ob napačnem času.

Kaj bi svojim maturantom svetovali za naprej?

Delujte tako, da boste sebi in skupnosti v ponos. Trudite se, da del skupnosti ostanejo tudi tista prijateljstva, ki ste jih razvili v srednji šoli.

Prof. Mateja

Kateri stavek ste letos v svojem razredu izrekli največkrat?

Takole, nekaj se moramo dogovoriti. (Če pa vprašam dijake, so si najbolj zapomnili mojo besedo »jain«.)

Kaj vas je ta generacija naučila?

Ta generacija me je naučila potrpežljivosti, vztrajnosti in da nikoli ne odnehamo.

Kateri trenutek s svojim razredom si boste najbolj zapomnili?

Definitivno njihovo slovo od ŠCRS in od mene.

Za kaj bi svojemu razredu dali čisto 5?

Predvsem za povezanost in njihov odnos do športa ter tudi do šole.

Ob katerem dogodku v razredu ste si mislili, da tega na faksu pač niso učili?

Tole je malo težje. Pred 32 leti me na faksu niso učili večino stvari, ki jih danes v razredu potrebujem.

Kaj bi svojim maturantom svetovali za naprej?

Naj ostanejo motivirani, predani in predvsem zvesti sami sebi in naj vedno verjamejo vase.

Lučka Grobelšek Podkrajše, 4. a

Kam na izlet brez množic?

Poleti se zdi, da vsi obiskujemo iste najbolj znane točke, kjer se je težko izogniti turistični gneči in kolonam. Če si želiš dan ali dva preživeti malo drugače in v miru, se v Sloveniji in njeni okolici skriva precej koticov, ki jih večina spregleda. Tukaj je nekaj idej za tiste, ki iščejo pristen oddih brez množic.

Kostanjevica na Krki

Če iščeš prostor za digitalni odklop, je Kostanjevica na Krki ena boljših izbir. Mestece stoji na otoku sredi reke, zaradi česar ga imenujejo tudi slovenske Benetke. Namesto drenjanja v mestnih jedrih se tukaj lahko sprehodiš ob vodi, obišeš Galerijo Božidar Jakac ali pa z izposojenim kolesom raziščeš okoliške ravnice.

Lendavske gorice

Lendavske gorice so naselje v občini Lendava, razpršeno po vinorodnem gričevju. Glavne točke so razgledni stolp Vinarium, klop ljubezni in cerkev svete Trojice, kjer je na ogled mumificirano truplo Mihaela Hadika. Območje je primerno predvsem za tiste, ki cenijo lokalno vino, domačo hrano in nezahtevne pohodne poti z razgledom na sosednje države.

Kraški rob

Pri Kopru se dviga Kraški rob, pas strmih sten, ki ločuje kraško planoto od Istre. Čeprav ga plezalci dobro poznajo, ga večina izletnikov le opazuje iz avtomobila na poti proti morju. Pohod po robu ponuja razglede na celoten zaliv, poti pa so bistveno manj zasedene kot tiste v visokogorju.

Čedad (Italija)

Tik čez mejo se skriva Čedad (Cividale del Friuli), ki nudi pravo italijansko vzdušje brez tisoče turistov. Mesto zaznamujejo ozke ulice, staro jedro in Hudičev most nad reko Nadižo. Je dobra izbira za kratek postanek, kavo in sladoled v mirnejšem okolju.

Samobor (Hrvaška)

Samobor leži le nekaj kilometrov od slovenske meje. Mesto je znano po starem jedru, parkih in samoborskih kremšnitah. Če ne želiš le sedeti v kavarni, se lahko povzpneš do razvalin gradu nad mestom, od koder je dober pregled nad okolico.

Namesto sledenja množici

Ni treba, da je vsak izlet vnaprej določen s tistim, kar je trenutno priljubljeno na spletu. Včasih so najboljši tisti kraji, kjer se lahko v miru sprehodiš, popiješ kavo brez čakanja v vrsti in okolico doživiš brez hrupa. Naslednjič ko boš načrtoval prost dan, namesto k morju zavij v katero od teh smeri – verjetno boš domov prišel bolj spočit.

Marija Fric, 2. a

MI ZMOREMO: LJUDJE, KI SO PREMİKALI MEJE

Kaj imajo skupnega Srečko Kosovel, Janja Garnbret, Freddie Mercury in Eminem?

Na prvi pogled ne prav veliko. Eden je pisal pesmi, druga pleza, tretji je osvajal največje svetovne odre, četrti pa je zaslovel s hitrim rapanjem.

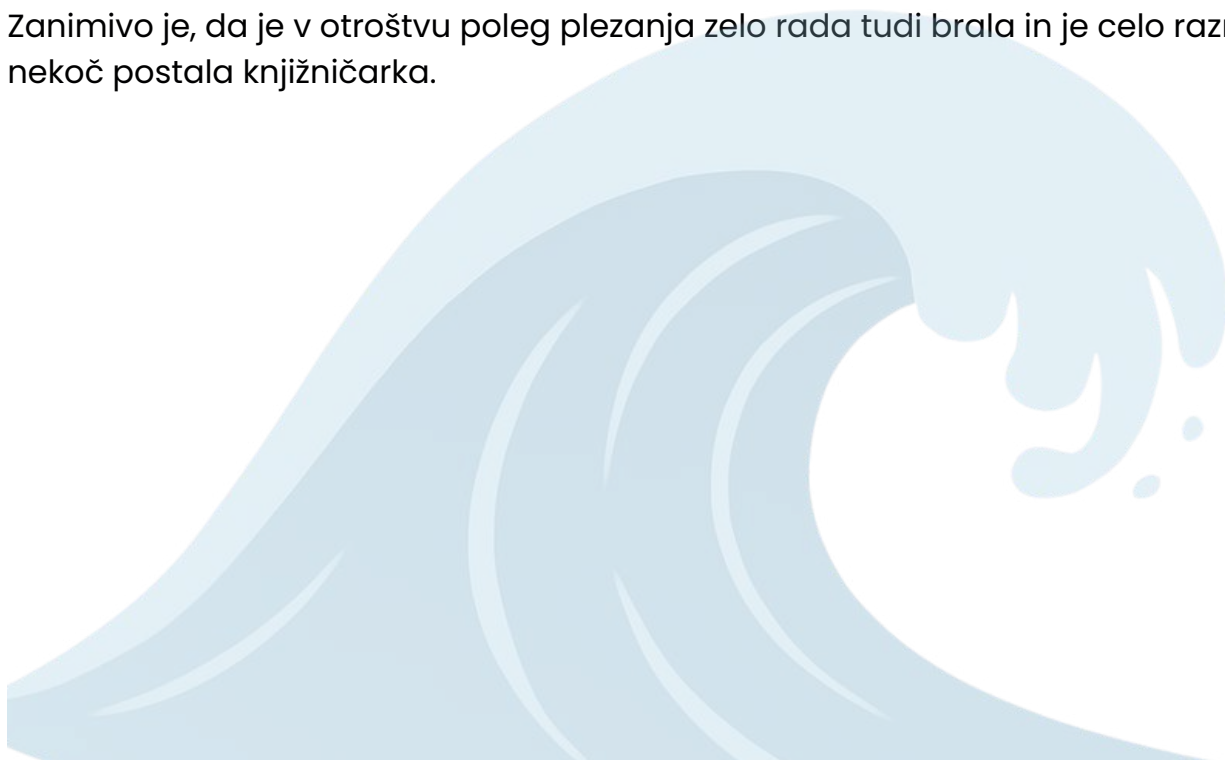
Vsi štirje pa imajo nekaj skupnega: presegali so meje pričakovanega. Upali so si razmišljati drugače, vztrajali pri svojih ciljih in slediti svoji poti.

Kosovel je že zelo mlad pisal pesmi, ki so prehitele njegov čas. Freddie Mercury je ustvarjal glasbo na povsem svoj način in s skupino Queen zaznamoval zgodovino roka. Janja Garnbret dokazuje, da je mogoče doseči svetovni vrh v športu, ki zahteva izjemno povezanost telesa in uma. Eminem pa je pokazal, da lahko tudi iz težkih življenjskih okoliščin z vztrajnostjo, hitrim umom in trdim delom zraste svetovno znan umetnik.

Ko govorimo o uspehu, pogosto najprej pomislimo na talent. Raziskovalci pa pri vrhunskih ustvarjalcih, športnikih in znanstvenikih pogosto poudarjajo tudi druge lastnosti: radovednost, vztrajnost in pripravljenost na delo. Prav te lastnosti povezujejo osebnosti, ki jih predstavljamo v tej rubriki.

Leto 2026 je posvečeno Srečku Kosovelu, saj mineva sto let od njegove smrti. Čeprav je živel le dvaindvajset let, velja za enega najpomembnejših slovenskih pesnikov. Njegove pesmi so bile za njegov čas izjemno moderne. V njih je združeval besede, številke, matematične znake in druge nenavadne elemente ter tako premikal meje takratne književnosti. Poleg pisanja je urejal tudi literarne revije in pomagal širiti nove ideje med ustvarjalci.

Ta številka šolskega časopisa izhaja v juniju, ko cvetijo rože. Tudi Janja Garnbret, ena najboljših športnih plezalk na svetu, je postala junakinja pravljice Janja in čudežna roža, ki jo je napisal Primož Suhodolčan. V zgodbi roža simbolizira pogum, vztrajnost in zaupanje vase – lastnosti, zaradi katerih je Janja postala olimpijska prvakinja in ena najuspešnejših športnic na svetu. Zanimivo je, da je v otroštvu poleg plezanja zelo rada tudi brala in je celo razmišljala, da bi nekoč postala knjižničarka.

MI ZMOREMO: LJUDJE, KI SO PREMİKALI MEJE

Eden najbolj znanih in nadarjenih pevcev vseh časov se je rodil na Zanzibarju kot Farrokh Bulsara. Svet ga je spoznal pod imenom Freddie Mercury, ki si ga je izbral sam. Bil je izjemen pevec, pianist, avtor pesmi in karizmatičen nastopač. Njegov glas je obsegal skoraj štiri oktave. Imel je tudi štiri dodatne zobe in verjel, da prispevajo k posebnosti njegovega glasu, zato jih ni želel odstraniti. Najverjetneje se ga večina ljudi še danes spominja po legendarnem nastopu na dobrodelnem koncertu Live Aid leta 1985, ki velja za enega najboljših koncertnih nastopov v zgodovini popularne glasbe.

Še en glasbenik, ki je iz svojega imena ustvaril umetniško ime, je Eminem. Marshall Mathers je postal Eminem in eden najuspešnejših raperjev vseh časov. Znan je po hitrem rapanju, dovršenih besedilih in iskrenem pripovedovanju o življenju, težavah in osebnih izkušnjah. Kljub težkemu otroštvu je dosegel svetovno slavo in postal eden redkih raperjev, ki so prejeli tudi oskarja za filmsko glasbo.

Vsi ti posamezniki so premikali meje na različnih področjih: Kosovel v književnosti, Freddie Mercury v glasbi, Eminem v jeziku in ritmu, Janja Garnbret pa v športu. Njihove zgodbe nas opominjajo, da uspeh ni odvisen le od nadarjenosti, temveč tudi od poguma, da gremo po svoji poti in vztrajnosti ter volje, da na njej vztrajamo.

Morda je prav to sporočilo letošnje rdeče niti: (tudi) mi zmoremo.

SI VEDEL/A?

Skupina Queen ni bila sestavljena le iz glasbenikov. Kitarist Brian May je doktor astrofizike in raziskovalec vesolja. Njegova zgodba dokazuje, da lahko ustvarjalnost, umetnost in znanost hodijo z roko v roki.

Špela Petelinšek, 4. c, in Anea Kolar, 4. a

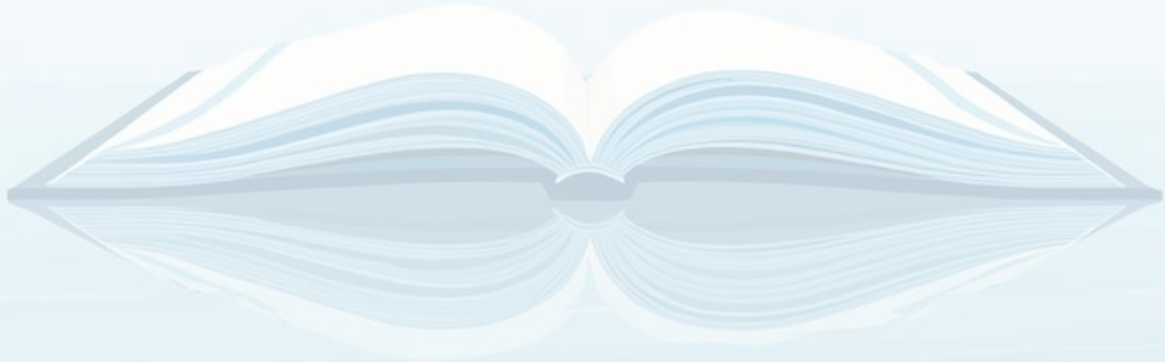
KNJIGA, KI SE VTISNE V SPOMIN: v iskanju idiota

Ob današnjem hitrem tempu včasih potrebujemo zgodbo, ki nas za trenutek ustavi in nam ne da takojšnjih odgovorov. Knjige imajo prav to moč, da odprejo vprašanja, ki ostanejo z nami še dolgo po branju. V tej rubriki predstavljamo delo, ki to zelo dobro naredi in nas postavi pred vprašanje, kako razumemo dobroto, iskrenost in družbo okoli nas.

Zakaj v svetu preračunljivosti potrebuješ "idiota"?

Si predstavljaš človeka, ki je tako iskren in dober, da ga okolica proglasi za norca? Fjodor Mihajlovič Dostojevski v romanu *Idiot* predstavi kneza Miškina, ki se brez kančka sebičnosti vrne v visoko družbo. Namesto da bi svet rešil, se ujame v uničujočo mrežo pohlepa, spletk in ljubezenskih trikotnikov, ki ga peljejo v propad. Knjigo priporočam, saj nas "prisili" v razmišljanje o tem, ali bi v današnjem svetu sploh še prepoznali čisto dobroto ali bi človeka brez "mask" takoj označili za "idiota". Z vrhunsko psihološko napetostjo nas Dostojevski nauči gledati pod površino človekove narave.

Mia Isabela Tašner, 2. c

UREDNIKA SE POGOVARJA: Klepet s profesorico glasbene umetnosti Špelo

Drašler

Rdeča nit prejšnje številke, »razgibajmo možgane in telo«, se nadaljuje z mislijo: »Mi zmoremo!« – v obdobju zaključevanja (in popravljanja) ocen in priprav na zaslužene počitnice.

S profesorico glasbene umetnosti sva govorili o glasbi kot podpori pri učenju, koncentraciji in sproščanju. Dala je tudi nekaj idej za umiritev v stresnih trenutkih, glasbeni izziv, predloge za čas brez telefona ...

Zakaj je dobro, da se mladi ukvarjamo z glasbo, tudi če nismo posebej nadarjeni?

Menim, da je ukvarjanje z glasbo za mlade zelo koristno, tudi če nimajo posebnega talenta. Glasba namreč razvija koncentracijo, ustvarjalnost in vztrajnost, hkrati pa omogoča izražanje čustev in sprostitvev. Mladi se skozi glasbo učijo sodelovanja in pridobivajo samozavest, ko opazijo svoj napredek. Najpomembneje pa je, da v glasbi uživajo, saj prav veselje do ustvarjanja prinaša največ pozitivnih učinkov.

Kako glasba vpliva na naše možgane in koncentracijo?

Raziskave kažejo, da glasba pomembno vpliva na možgane in koncentracijo. Na primer, ena izmed znanih raziskav je pokazala, da imajo ljudje, ki igrajo instrument, bolj razvite povezave med levo in desno možgansko polovico, kar izboljšuje spomin in sposobnost osredotočanja. Ko poslušamo ali ustvarjamo glasbo, se hkrati aktivira več delov možganov, zato postanejo ti učinkovitejši. Posledično se lažje zberemo, hitreje učimo in dlje ohranjamo pozornost. Zato lahko rečemo, da je glasba nekakšen trening za možgane, ki pozitivno vpliva tudi na našo koncentracijo.

Zakaj se danes težje osredotočimo?

Danes se težje dolgo osredotočimo predvsem zaradi načina življenja in stalnih motenj iz okolja. Obkroženi smo s telefoni, družbenimi omrežji in hitrimi informacijami, ki nenehno preusmerjajo našo pozornost. Možgani se navadijo na kratke, hitre dražljaje, zato postane daljša zbranost težja. Poleg tega k slabši koncentraciji prispevata tudi stres in pomanjkanje počitka. Prav zato je še toliko pomembneje razvijati navade, ki trenirajo osredotočenost, na primer branje, učenje ali tudi ukvarjanje z glasbo.

Je lahko poslušanje glasbe tudi neke vrste mentalni trening?

Da, poslušanje glasbe lahko do neke mere deluje kot mentalni trening, še posebej če jo poslušamo zbrano in aktivno. Raziskave kažejo, da glasba aktivira več delov možganov hkrati – od področij za sluh in spomin do čustev – zato spodbuja njihovo delovanje. Če izberemo primeren tip glasbe, na primer umirjeno instrumentalno, lahko izboljša koncentracijo in nas nauči daljše zbranosti. Seveda pa je učinek odvisen od načina poslušanja – pasivno poslušanje v ozadju ima manjši vpliv kot zavestno poslušanje ali ukvarjanje z glasbo.

Veliko časa preživimo na telefonih in družbenih omrežjih. Kaj bi priporočili mladim namesto neskončnega brskanja po TikToku in Instagramu?

Verjamem, da se je danes res težko »odlepiti« od ekranov, saj so družbena omrežja zasnovana tako, da nas stalno zadržujejo. A raziskave kažejo, da pretirana uporaba telefonov vpliva na naše možgane – slabša koncentracijo, krajša razpon pozornosti in nas navaja na hitre, površinske dražljaje, zaradi česar se težje poglobimo v eno stvar. Nevarno je predvsem to, da se tega pogosto sploh ne zavedamo. Prav zato menim, da bi bil že vsak poskus odmika velika zmaga za mlade. Osebno podpiram idejo omejitev, saj bi tako lažje ponovno odkrili vse lepote, ki nas obdajajo – od glasbe do narave. Včasih je dovolj že preprost sprehod v naravo (brez telefona), da se spomnimo, kaj v resnici šteje. Ali veste, kakšen vonj imajo lipa, potonika, bezeg, katerih vonjave nas trenutno obdajajo? Sama sem šla v času študija na tritedensko potovanje po Pirenejskem polotoku in sem telefon pustila doma. Domov sem poklicala iz telefonske govorilnice (takrat so še bile) in doma so bili neizmerno veseli.

Ali lahko glasba pomaga pri stresu in utrujenosti ob koncu šolskega leta?

Absolutno – glasba je lahko zelo učinkovita pri zmanjševanju stresa in utrujenosti. Ob koncu šolskega leta, ko je veliko pritiska, testov in obveznosti, nam glasba pomaga, da se umirimo in »odklopimo«. Raziskave kažejo, da poslušanje umirjene glasbe znižuje raven stresnih hormonov in upočasni srčni utrip, kar pozitivno vpliva na počutje. Hkrati nam daje občutek sprostitve in nas vsaj za nekaj trenutkov odmakne od skrbi. Zato mislim, da je glasba eden najpreprostejših in najbolj dostopnih načinov, kako poskrbimo za svojo mentalno energijo.

Zakaj je po vašem mnenju dolgčas včasih celo koristen?

Mislim, da je dolgčas danes podcenjen, a zelo pomemben. Ko nam je dolgčas, naši možgani niso več bombardirani z dražljaji, zato dobijo priložnost, da si »odpočijejo« in začnejo razmišljati bolj ustvarjalno. Prav v takih trenutkih se pogosto porodijo nove ideje, rešitve in zanimanje za različne dejavnosti. Dolgčas nas tudi spodbuja, da poiščemo nekaj bolj smiselnega. Zato ne bi smeli bežati pred njim, ampak ga vzeti kot priložnost za razvoj in boljši stik s samim seboj. Priznam, da se sem pri mladostnikih alergična na besedo »dolgčas«.

IDEJA ZA MOŽGANE: smejalna joga

GLASBENI IZZIV: Anton Bruckner, 5. simfonija

NAČIN ZA UMIRITEV: ležanje na travi in poslušanje ptičjega petja

ENA STVAR, KI JO DIJAK NAREDI POLETI BREZ TELEFONA: vržeš se v vodo in počneš norčije v/pod/nad vodo (reka, morje, jezero)

Šolski center Rogaška Slatina

*Steklarska ulica 1
3250 Rogaška Slatina
03 818 20 79
<https://scrs.si>*

MI ZMOREMO

JUNIJ 2026